

# MISCAREA

ADMINISTRAȚIA  
ELABORARE  
REDAȚIA

ADMINISTRAȚIA  
ELABORARE  
REDAȚIA

ADMINISTRAȚIA  
ELABORARE  
REDAȚIA

ADMINISTRAȚIA  
ELABORARE  
REDAȚIA

## Un defaimator

DI. WILLIAM MARTIN

Doamna Elise Brătianu, văduva primului colaborator al Regelui Ferdinand I, publică în „L'Independance Roumaine” o scrisoare adresată d-lui William Martin directorul lui „Journal de Genève”, asupra cărții sale apărută de curând: „Les hommes d'état pendant la guerre”, în care un capitol, este rezervat personalității și operei lui Ion I. C. Brătianu.

Cu un lux de argumente în care logica cea mai subtilă se îmbină ironiei celei mai mordante, d-na Elise Brătianu analizează răndurile consacrate făuritorului României Mari și reduce la nimic, caracterizările false ale situațiilor politice din timpul neutralității și a războiului de întregire națională, precum și documentarea insuficientă și probabil interesată a publicistului genevez.

Scrisoarea d-nei Elise Brătianu evidențiază o cunoaștere desăvârșită a împrejurărilor care au precedat războiul—și este scrisă într-o eleganță de formă care adăugă unui patriotism luminat, forțeză un tot armonios de care intelectualitatea română, poate fi mândră.

Doamna Elise Brătianu, intervenind într-o discuție de o înaltă valoare istorică, așază în lumina adevărată acțiunea armatelor române și concepția de stat a lui Ion I. C. Brătianu.

Din această scrisoare se desprinde inaripat adevărul istoric, iar patriotismul ce se degajează din citirea ei, poartă sublimul clasicelor avânturi.

DI. William Martin păcătuiește față de memoria lui Ion I. C. Brătianu și ce este mai dureros, insultă jertfa a celor care apărându-și vechile hotare și trecând munții pentru dezrobirea fraților, au făcut pe dușmani să despresureze Verdunul, asigurând rezistența armatelor aliate.

DI. William Martin nesocotește adevărul istoric atunci când afirmă că Basarabia ne-a fost acordată ca un „bacșiș”, nevrând să înțelegă seamă că această provincie prin logica lucrurilor și principiile Wilsoniene, nu putea aparține de cât României.

DI. William Martin confundă personajele istoriei noastre naționale, afirmând că un început de unire s'a făcut sub Bibescu, ignorând pe eroul dela Turda.

## Moartea Arhiepiscopului Dubois

A încetat din viață, la Paris, cardinalul Dubois, Arhiepiscopul Parisului și una din cele mai proeminente figuri ale bisericii catolice din Franța.

Cardinalul Dubois a trecut prin toate erarhia, începând ca preot în anul 1889. A fost episcopul Verdunului la 1901 iar de la 1920 a ocupat cel mai înalt grad în biserică franceză, fiind ales arhiepiscopul Franței.

Arhiepiscopul, care a avut o mare misiune în Asia Mică, moare în vârstă de 61 ani.

Cela ce d. William Martin numește o „lamentabilă aventură a unui popor... amorfi”, a fost o acțiune conștientă a unui popor viteaz, care nu are nevoie de certificate plătite.

Rolul lui Ion I. C. Brătianu în războiul de întregire națională, revine judecății imparțiale a istoriei.

Ion I. C. Brătianu a tras o dungă de lumină în viața statului român și nimeni pe lume nu-l poate știrbi din gloria pe care a câștigat-o prin munca sa uriașă. Văduva marelui patriot care a prezidat la destinele României, apărând memoria primului ministru al Regelui Unității Naționale, apără sufletul românesc a cărui supremă manifestare era reunită în superba personalitate a lui Ion I. C. Brătianu.

Istoria îl va așeza în Panteonul națiunii, iar pe d. William Martin, în categoria defaimatorilor.

## ADNOTARI POLITICE

Imediat după toasturile dela „Luzana” d. Mantu a avut o convorbire între patru ochi cu noul parlamentar național-tărănist I. Petrovici, cărui i-a cerut să i dea „demista în alb”.

Și transjugul s'a făcut negru la față...

Significativă atitudine a oficiosului „Septemtea” față de transjugul amintit mai sus.

Pe când pasagiile din cuvântarea d-lui Mantu referitoare la d-nii Tomaz și Moldovanu sunt subliniate și evidențiate, partea ce se ofera la transjug este mai puțin vizibilă și în totul ascunsă.

Se vede cât de colo umbra d-lui Costăchescu...

Un reporter local al „Adevărului” vorbind de alegerea camerei agricole din Iași constată că „guvernul își menține popularitatea”.

În consecință reporterul arată că lista guvernului a obținut 14.000 voturi, în loc de 11.000.

Să se consoleze d. Costăchescu cu afirmațiile Catonelui.

## Când se vor desființa ministerele?

Dacă d. Mantu, preocupat încă de căptuirea transjugilor, nu se gândeste la ceea ce a trebuit să facă separat, pentru a realiza așa zisele economii bugetare, sunt alți partizani ai regimului cari așteaptă suprimarea unora dintre ministerele amintite.

DI. T. Pissai, parlamentar guvernamental, atacând această chestiune în „Argus” își permite o reflecție independentă—și scrie:

„Guvernul nu se grăbește să le desființeze, dar ține aprinsă nădejdea că le va desființa: după Anul Nou, după serbările dela Alba-Iulia, după închiderea sesiunii parlamentare, la sfârșitul lui Septembrie, la deschiderea Camerilor, la punerea în aplicare a legii administrative, la primăvară, după Paște!”

Cu alte cuvinte tergiversală infinită, smigiri financiare, proiecte pentru noi imposte, iar gândul adevărat al guvernului față de țară: „paște murgule!”

Cetii în pagina II-a  
ultimele știri telegrafice

## Aplicarea reformei administrative

— Marile greutăți financiare —

Cu cât comisiunile și teoreticienii guvernului aprofundează mai mult așa zisa reformă administrativă, cu atât se face mai multă dovadă de imensele dificultăți ce stau în calea aplicării.

În criza financiară în care se află statul, a greva bugetul cu sumele fantastice pe care le reclamă punerea în aplicare a reformei, este o adevărată nebunie.

Marea pleoră de funcționari superiori și inferiori, și înșuși costul și întreținerea regiunilor gubernale reclamă sume enorme ce nici nu pot fi apreciate prin aproximație.

De unde acești bani, când exercițiul financiar în curs anunță un deficit pe care guvernul vrea să l acopere cu un împrumut extern?

Iar toată filiera stabilită prin reformă, începând de la sat până la gubernii, necesită o pleoră de funcționarii cari cad în sarcina populației slăbite de biruri.

Guvernul n'a vrut să înțeleagă la ce se expune (și expune țara—) aducând această reformă care atinge ființa unității naționale. N'a vrut să înțeleagă atunci—dar simte greutățile acum.

De aceea lucrările pentru punerea în aplicare a acestei prelinse reforme întârzie, și vor întârzia încă mult și bine, cîci mijloacele financiare n'o pot suporta.

## UN OM CU NOROC

— Doctorul Parhon —

Cunoscutul profesor dr. Parhon e omul cel mai cu noroc din țara românească. D-a se pe lângă că e comunist sadea, mai e și partizan al partidului național-tărănesc. Apoi, pe lângă că e profesor la facultatea de medicină din București, transferat acolo ilegal de la facultatea de medicină din Iași,—își are clinica tot la Iași, unde bineînțeles nu mai vine, dar încasează indemnizațiile cu o deosebită punctualitate.

Acum a mai cerut amicalui său, ministrul Costăchescu, ca să-i creeze un post de șef de secție de alienație criminală pendinte de Ministerul Justiției, post, bine înțeles retribuit cu o sumă destul de respectabilă.

Această activitate prodigioasă, dar mai prodigioasă în ce privește retribuțiile, își are o semnificație cu totul deosebită.

D-rul Parhon, e un cunoscut comunist, gata ori când a pune în practică, teoriile leniniste. În acest scop, d-a a adus un serviciu enorm comunismului, introducând în personalul inferior de la Socola, unde d-a e medic primar și Director, propagandă foarte întinsă, făcând din acest personal un nucleu comunist destul de cunoscut.

Dar dl. dr. profesorul Parhon e înalțe de toate omul practic. D-a încasează din dracpa și din stînga, fără să se formeze cătuși de puțin, dacă remunerațiile ce le primește vin de la un partid burgez. Totul e ca să câștige cât mai mult.

D-rul Parhon e om cu noroc, și încă cu noroc mare. Profesor și la București și la Iași, apoi șef de clinică la Iași, iar la București șef de secție de alienație criminală cu alte retribuții suplimentare, și să mai zică cineva că d-a n'are noroc.

Un singur lucru, însă, e cert. Doctorul Parhon încasează gras, fără să muncească de cât într-o singură direcție, acea a răspândirii comunismului.

E om cu noroc d-rul Parhon. Unde se duce, totul îi merge în plin!

## În chestiunea spitalelor Sft. Spiridon

Chestiunea trecerii spitalelor Sft. Spiridon în seama statului, a fost ridicată și susținută de d. prof. dr. I. Tănăsescu, actualul efor al așezământului.

Pentru prima oară ni-a fost dat să vedem ca un epitrop al acestui vechi așezământ să caute a înstrăina părți însemnate din instituție, în loc să apere interesele ei.

DI. dr. Tănăsescu care perseverează în această direcțiune, și-a asigurat concursul parlamentarilor național-tărăniști, între care găsim și pe dl. dr. Mironescu, profesor al facultății de medicină.

Se caută astfel a se atinge înșuși dorința expresă a filantropilor cari au înzestrat istoricul așezământ al Cassel Sft. Spiridon cu averile lăsate în acest scop.

Cunoaștem care este sentimentul majorității colegiului medical al Cassel Sft. Spiridon—și suntem siguri că acest colegiu va opune toată rezistența pentru ca intenția d-nului dr. Tănăsescu să nu fie tradusă în fapt și ca voința donatorilor să fie respectată.

## Ancheta lui Panait Istrati

În bună înțelegere cu guvernul și cu permisul de liberă circulație și de bună recomandare eliberate de d. Valda Voevod,—d. Panait Istrati a făcut o anchetă prin țară.

Această anchetă va fi dată publicității—în strălucite: acolo pe unde Panait Istrati a mai calomniat și pomegrit țara pe care totuși n'o abandonează definitiv.

Dacă va continua pe această cale a calomniilor și pomegririlor—Panait Istrati avea cu el și pe d. Valda și întregul guvern care l-au trimis în anchetă.

Dar ceea ce caracterizează pe individ și acțiunea lui, este că Panait Istrati nu suflă o vorbă la chestia Lupenilor.

Panait Istrati este deocamdată prudent—cu marele său binefacător: guvernul.

## IDEI ȘI SCÂNTEI

Un bibliofil venea regulat la librărie și răsfoia mai toate cărțile și revistele. Dar fiind sarac, nu cumpara nimic. Intr-o zi simțind și el că prea mult necăjește pe librărie, a rugat să-l lerte, dacă face cumva vre-un deranj prezența lui.

Librărul zăbeste și răspunde amatorului gratuit:

— Nu mă deranjează de loc, domnule, nu te potriv, așa vrea să am ca d-ta sute.

Răspunsul librăriului a încântat pe cărturar, i-a mulțumit frumos, adăugând:

— Și zău nu vă supăra aceasta, frumos din partea dv. mai cu seamă că ați dori să aveți sute ca mine.

— Da, domnule, îi răspunde librărul, pentru că am mii ca d-ta...

Tatăl ariei scenice e geniul. Arta aceasta are însă și o mamă și-i zice reclamă...

Dancingul a cuprins totul și toată lumea, pretutindenea se joacă într-una. Până și mercurul dansează în file care zi în țeava de sticlă a termometrului...

— „Să vezi moncher, megleșii mele îi place curățenia, lucru rar are. Cum a calcat cineva pe dușamea, îndată șterge urmele. Poți să te oglindești uitându-te pe scăduri!”

— „Asta nu-i nimic, am eu o megleșă, mai gospodină. La masă fiind, ea nu suferă o furturie cu urme de mâncare. Da, dragă, cum a mâncat, linge farfuria!”

## Politica și cuvintele unui jesuit

Șeful guvernului pare să fie acumula o mare doză de jesuitism. Un jesuitism care se manifestă ocazional dar din care se observă spiritul cel însușește pe dl. Mantu și toate acțiunile sale publice.

În discursul pe care l'a rostit la „serbătorirea” d-lui I. Petrovici (când pentru transjug a avut dl. Mantu o deosebită atențiune) șeful guvernului și-a brevetat guvernarea de zece luni afirmând c'a introdus „curățenia adevărată a vieții național-democratice”.

Făcând această afirmațiune dl. Mantu a mai complectat-o cu următoarea frază:

„Trebuie să apărăm această idee de irendentism, de comunist și de acest farsori cari vorbesc de dictatură în această țară. Am fost și sunt neclintit apărător al libertății cetățenești”.

Cum suntem apărați de irendentism?

Prin politica pe care dl. Mantu o duce față de minoritatea ungărilor din Ardeal, și prin toată atitudinea pe care guvernul a adoptat-o în chestia optanților, fără a mai vorbi de plata salariilor și pensiilor acordate ungurilor din Ardeal cari au refuzat jurământul de credință.

Dar față de comunisti?

Cartelul electoral încheiat cu organizațiile comunisto-revoluționare și recenta misiune pe care dl. Mantu a dat-o lui Panait Istrati lămură joacă rolul periculos al politicii național-tărăniste.

Dar dl. Mantu mai declară că este cel mai mare apărător al libertăților cetățenești.

Ataca jesuitismul d-lui Mantu întrece toate limitele.

Modul cum s'au efectuat alegerile generale, sechestrarea cărților de alegători, arestările ilegale, bătăile provocate de „voinicii” guvernului, și întregul lanț al celor mai ticloase acte,—mai poate permite dl. Mantu să facă o atare afirmațiune publică?

Jesuitismul și fărnicia politică a d-lui Mantu indignează și revoltă.

## ECOURI

MISTRAL, marele folclorist, va fi serbătorit de lumea literară, în cursul anului viitor, când se împlinesc o sută de ani de la moartea sa.

Congresul presei latine ținut la Tours, a decis această comemorare.

Va fi un prilej a evoca și pe amicul lui Mistral, pe Vasile Alecsandri, cântărețul „Gintei Latine”.

MATEMATICIANII din țările slave și-au inaugurat ieri congresul la Varșovia.

La acest congres participă și România al cărui glas a răsunat prin cuvântarea d-lui Sergescu.

ELEVUL Radu Popescu din clasa doua a școlii comerciale superioare din Galați a inventat un aparat preventiv, industrializator, pentru sonde cu ajutorul cărui se pot stinge incendiile și gazele captate industrializate.

## Intensificarea agricolă în Jugoslavia

Suveranul statului vecin, Regele Alexandru al Jugoslaviei, a aprobat legea perfecționării economiei agricole.

Regele Alexandru și-a exprimat dorința ca să se lucreze cât mai intensiv la ridicarea culturii agricole jugoslave. Guvernul Jivković a organizat în primul rând creditul agricol pentru țărani, prin intermediul Băncii agricole privilegiate. Noua lege cuprinde și alte măsuri importante pentru ajutorarea și ridicarea agriculturii jugoslave. Au fost date noi atribuții agronomilor de stat, cari vor vizita satele și vor da instrucțiuni țăranilor.

Se vor procura țăranilor animale de rasă, pasări și semințe selecționate, în numeroase locuri se vor organiza gospodării model, demonstrații și cursuri pentru agricultori. La această muncă foarte importantă vor participa statul, corporațiile autonome, diferite organizații și instituții. Întreaga acțiune va fi condusă de Ministerul Agriculturii.

Ministrul Agriculturii dr. Franges a de-

